



Consiliul Național pentru Participare (CNP), 6 septembrie 2018

precizări cu referire la informații privind terminarea aflării pe teritoriul Republicii Moldova a unor cetățeni străini

Încălcarea obligațiilor izvorâte din legislația națională implică consecințe de ordin material pentru stat dar și de responsabilitatea individuală. Pe plan internațional responsabilitatea se completează cu imaginea și reputația potențial știrbita pe motivul funcționării deficitare a statului de drept.

Refuzul și terminarea efectivă de aflare a cetățenilor străini pe teritoriul Republicii Moldova, în condițiile în care acestea au intrat legal și s-au aflat legal, poate fi realizată doar prin intermediul: 1) expulzării sau 2) extrădării. Acestea sunt 2 proceduri separate și nu sunt reciproc substituent, se aplica exclusiv în privința unor fapte de natura concreta.

În ambele cazuri se aplică garanțiile procedurale cât la reținerea efectivă atât și la terminare efectivă de aflare a acestora pe teritoriul Republicii Moldova (dreptul la siguranța personală, legalitatea procedurii administrative, judiciară, dreptul la apărare). În ambele cazuri trebuie să existe motivația substanțială (fapte și încadrarea autentică legală). În cazul expulzării poate fi pericolul săvârșirii unor fapte ilegale pe teritoriul Republicii Moldova sau încălcarea intenționată a regimului de ședere. În cazul extrădării eventuala existența a procedurilor penale demarate de către țară solicitantă în privința persoanelor vizate, acestea se vor examina în esența de țară gazdă și vor fi suficiente (fapte).

Există o serie de restricții principiale de ordin material pentru amânarea, încetinirea sau chiar oprirea procedurii de terminare aflării persoanei pe teritoriul Republicii Moldova. Acestea restricții sunt codificate în jurisprudența CEDO, Convenției ONU contra torturii, Convenției ONU pentru protecția refugiaților (inclusiv protocolul adițional), Convenției ONU pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare.

Printre obligațiile de restricționare a procedurii de terminare aflării persoanelor vizate se enumeră:

- i) în cazul extrădării - pericolul neasigurării dreptului la un proces echitabil în țara solicitantă, supunerii discriminării pe motive religioase, politice în țara solicitantă, pericolul supunerii tratamentelor rele în țara solicitantă, etc (principiul non-refoulement),
- ii) în cazul expulzării - contestarea deciziei în examinare și alte circumstanțe de esența (i),

Acestea angajamente trebuie luate în mod serios de autoritățile Republicii Moldova. Circumstanțele cazurilor discutate recente încă nu sunt clare. Însă, abordarea și logica de analiză și asigurare a drepturilor persoanelor vizate este clară și va fi aplicată acestor cazuri imediat cum circumstanțele cazului sunt clarificate.

Solicităm autorităților relevante respectarea angajamentelor internaționale și normelor legale interne. În special Serviciul de Informații și Securitate (SIS), Poliția de Frontieră, Biroului Migrației și Azil va oferi informații depline asupra circumstanțelor aferente. Procuratura Generală va verifica legalitatea acțiunilor, Avocatul Poporului va prezenta un raport pe caz.

Parlamentul va organiza audieri pe marginea practicii SIS, Poliției de Frontieră, Poliția de Frontieră, Biroului Migrației și Azil în implementarea legislației cu privire la expulzare și extrădare din perspectivă conformării la standardele internaționale menționate.